

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖ**LAUSUNTO**

Dnro 80/2017

LAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYKSESTÄ MAANTIELAIN MUUTTAMISEKSI

Liikenne- ja viestintäministeriö on pyytänyt lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi maantielain muuttamiseksi.

Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry kiittää mahdollisuudesta antaa lausuntonsa.

Yleistä

Maantielain muutoksen tarkoituksena on maakuntauudistuksen toteuttaminen tienpidossa. Samalla laissa muutetaan joitakin yksittäisiä pykäläiä.

MTK pitää haasteena tienpidon jakamista maakuntiin, koska TVH:n ajoilta periytyvässä ELY-keskusten liikennevastuualueiden toimialueet ovat useiden maakuntien laajuisia. Käsityksemme mukaan organisaatiossa ei riitä asiantuntijoita jaettavaksi kaikkiin maakuntiin ja MTK esittää huolensa tienpidon jakautumisesta liian pieniksi yksiköiksi, joissa voi olla puutteita osaamisessa tai hallinnon kustannukset voivat kasvaa. Toisaalta MTK pitää erittäin tärkeänä paikallisten olosuhteiden tuntemista liikennejärjestelmän ylläpidossa.

MTK kannattaa esitettyä mallia, jossa maakuntia veloitetaan toimimaan keskenään yhteistyössä tienpitoa koskeissa asioissa, mutta yhteistoiminnan malleja tulee tutkia vielä jatkovalmistelussa. On varmistettava sekä runkoverkon kunnossapidon yhtenäisyys että paikallisten erityistarpeiden huomioiminen.

MTK pitää erittäin tärkeänä maakunnittaisia yhteistyöelimiä, joissa esimerkiksi maa- ja metsätalouden harjoittajat yhdessä tienpitoviranomaisen kanssa hakevat kunnossapidon erityisiä tarpeita alueen elinkeinojen tarpeiden mukaisesti. Esimerkkinä voidaan nostaa korjausvelkakohteiden tunnistamiseen ja valintaan liittyvä em. ryhmien hyvä yhteistyö ELYjen liikennevastuualueiden kanssa.

Liikennejärjestelmäsuunnittelu

Lakiehdotuksessa ehdotetaan sekä valtakunnallisen että maakunnallisten alueellisten liikennejärjestelmäsuunnitelmien säätämistä.

Valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelma kattaisi 10-12 vuoden ajanjakson ja sisältäisi rahoitus- ja toimenpideohjelman. Suunnitelmaa esitetään tarkistettavaksi vähintään hallituskausien alkaessa ja suunnitelman valmistelu tapahtuisi yhteistyössä sidosryhmien kanssa.

MTK kannattaa vahvasti esitettyä mallia ja nostaa esiin hyvänä esimerkkinä viime vuosina ns. korjausvelkaohjelman valmistelussa tehdyn hyvän ja laajapohjaisen sidosryhmien kanssa tehdyn yhteistyön.

Maakunnat valmistelisivat alueelliset liikennejärjestelmäsuunnitelmat, joiden tarkoituksena olisi tukea ja toteuttaa valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman tavoitteita. Myös alueellisten liikennejärjestelmäsuunnitelmien valmistelu tapahtuisi kiinteässä sidosryhmäyhteistyössä.

MTK pitää esitettyä mallia erittäin hyvänä sekä pitkäjänteisyyden että sidosryhmien kanssa tehtävän yhteistyön vahvistavana menettelymallina.

Yksityistieliittymien rumpujen kunnossapitovastuu maantien kunnossapitäjälle (38 §)

MTK pitää erinomaisena ehdotuksessa esitettyjä muutosta yksityisteiden liittymien rumpujen kunnossapitovastuun siirtämistä maanteiden kunnossapitäjälle.

Maanteiden runkorakenteiden kunnossapidon kannalta tierakenteen kuivatus on tärkein yksittäinen tekijä. Nykyisin yksityisteiden liittymien rumpujen kunnossapitovastuu on maantiehen liittyvän yksityistien tienpitäjän vastuulla. Kunnossapidon vaihtelevuus on aiheutunut ongelmia maanteiden rakenteille, eikä maanteiden tienpitäjällä ole ollut selvää kokonaiskuvaa liittymärumpujen kunnosta. Kunnossapitovastuun siirtäminen varmistaa rumpujen tasalaatuisen kunnossapidon ja tasoltaan maantien rakennetta parhaiten palvelevan tason.

MTK katsoo, että valtiolle aiheutuvat lisäkustannus on erittäin pieni suhteutettuna tieomaisuuden kunnossapitämisen tuomiin hyötyihin.

Liikennevirastoon siirtyvät tehtävät

Ehdotuksen mukaan osa nykyisin ELY-keskuksissa olevista tehtävistä siirtyisi Liikennevirastolle. Siirtyviä tehtäviä olisivat mm. maanteiden ja ratojen kiinteistöjen hallinta ja maanhankinta sekä tienpidon lupatehtävät.

MTK pitää tärkeänä maantie- ja ratakiinteistöihin rajautuvien naapurikiinteistöjen aseman turvaamisen. Esimerkiksi erilaisten lupien ja naapurina kuulemista koskevien asioiden käsittelyssä tarvitaan myös paikallisten olosuhteiden tuntemista MTK esittää huolensa tämän yhteyden vähenemistä entisestään. Toisaalta Liikennevirastoon siirrettäväksi esitettyjä tehtäviä on jo nykyisin hoidettu keskitetysti yksittäisistä ELY-keskuksista, joten vaikutukset lienevät vähäisiä.

MTK vaatii valmistelussa huomioimaan erityisesti naapurikiinteistöjen asema ja varmistamaan Liikennevirastolle riittävät mahdollisuudet huomioida todelliset olosuhteet maastossa. Luparatkaisuja ei ole mahdollista tehdä vain kirjallisen aineiston perusteella.

Helsingissä 1. päivänä syyskuuta 2017

Juha Marttila
Puheenjohtaja

Simo Takalammi
Lakimies